

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Okresní soud v Táboře rozhodl předsedkyní senátu Mgr. Lucií Čekalovou Pořízkovou jako samosoudkyní ve věci

nezletilých: [Jméno Příjmení A], narozený dne [datum]
[Jméno Příjmení B], narozený dne [datum]
oba trvale bytem [adresa]
oba fakticky bytem [adresa]
zastoupeni kolizním opatrovníkem Městem Soběslav
sídlem náměstí Republiky 59, 392 01 Soběslav

děti rodičů: [tituly před jménem]. [Jméno Příjmení] narozená dne [datum]
trvale bytem [adresa]
fakticky bytem [adresa]
zastoupená advokátem Mgr. Adamem Stawaritschem
sídlem Ovocný trh 1096/8, 110 00 Praha 1

[tituly před jménem]. [Jméno Příjmení], narozený dne [datum]
Bytem [adresa]
zastoupený advokátkou JUDr. Janou Klimentovou
sídlem Vodičkova 791/39, 110 00 Praha 1

o úpravě styku

o zákazu styku

o nahrazení souhlasu s podstatnou záležitostí nezletilých se týkajících

takto:

I. Otec je oprávněn počínaje od právní moci tohoto rozsudku, stýkat se s nezletilým [Jméno A], narozeným [datum] a nezletilým [Jméno B], narozeným [datum], [Příjmení], formou asistovaného styku prostřednictvím RC Radost o.p.s., sídlem Kpt. Nálepky 2393, 390 03 Tábor (dále jen „Centrum“), a to každou lichou středu v kalendářním roce od 13.00 hodin do 14.00 hodin, přičemž tento styk bude uskutečňován pouze za přítomnosti obou nezletilých (či jednoho nezletilého), otce a za účasti odborného pracovníka nebo pracovníků Centra.

II. Matka je povinna nezletilé na styk s otcem řádně připravit, styk nezletilých s otcem umožnit a při výkonu práva osobního styku s otcem v potřebném rozsahu spolupracovat s tím, že oba nezletilí (či jeden z nich) budou matkou nebo jí zmocněnou osobou předáni ke styku ve stanovenou dobu v sídle Centra označeného v předchozím odstavci a na témže místě po ukončení styku matkou nebo jí zmocněnou osobou převzati.

III. Pokud se styk otce s nezletilými nebude moci z objektivních důvodů uskutečnit, je příslušný rodič povinen tuto skutečnost oznámit druhému rodiči a Centru nejpozději ve lhůtě 48 hodin před započítáním styku, a to do 12.00 (dvanácté) hodiny dne, na který případně počátek lhůty, případně okamžitě, kdy tento důvod nastane.

IV. Nebudou-li se moci z vážných důvodů účastnit styku oba nezletilí společně, nevylučuje to možnost účasti na styku toho z nezletilých, u něhož nebude překážka pro uskutečnění styku dána.

V. Návrh, kterým se matka domáhala zákazu styku otce s nezletilým [Jméno A] a nezletilým [Jméno B] [Příjmení], se zamítá.

VI. Soud uděluje matce za otce souhlas k podání žádosti o změnu osobního jména nezletilých, a to volbou druhého jména s tím, že nezletilý [Jméno A] bude dále užívat osobní jména „[Jméno Jméno]“ a nezletilý [Jméno B] bude dále užívat osobní jméno „[Jméno Jméno]“.

VII. Návrh, kterým se matka domáhala nahrazení souhlasu otce se změnou příjmení nezletilého [Jméno A] a nezletilého [Jméno B] na „[Příjmení]“, se zamítá.

VIII. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

IX. Otec je povinen zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Táboře na náhradě jí vynaložených nákladů částku 11 225 Kč do 14 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Ve spojení s původním návrhem na úpravu rodičovské odpovědnosti k nezletilým dětem jak pro dobu za trvání manželství rodičů, tak i po rozvodu, se otec domáhal i úpravy styku s nezletilými syny.
2. Matka žádala o zákaz styku nezletilých dětí s otcem. Uvedla, že v době společného soužití rodičů se otec projevoval agresivně, a to jak ve vztahu k její osobě, tak i k nezletilým dětem. Potřeby synů neakceptoval, jeho chování ve vztahu k dětem působilo na nezletilé destruktivně a mělo negativní dopad na jejich zdárný vývoj. Od doby, co jsou děti bez vlivu otce, se chování nezletilého [Jméno A] výrazně zlepšilo, celkově dobře prospívá, cítí se v bezpečí a se svým bratrem zažívá klidné dětství, které v rodině on sám nezažil.
3. Dále matka navrhla, aby jí soud udělil souhlas k podání žádosti o změnu osobních jmen a příjmení nezletilých dětí, a to v případě nezletilého [Jméno A] na „[Jméno Příjmení]“ a v případě nezletilého [Jméno B] na „[Jméno Příjmení]“. V zájmu nezletilých vnímá, aby se jmenovali

odlišně od jména stávajícího, kdy sám nezletilý [Jméno A] po přezkoušení v mateřské školce žádal, aby nesl osobní jméno [Jméno]. Rovněž i svého bratra odmítl oslovovat jeho původním jménem, zdůvodnil to tím, že své jméno má spojené s nadávkami od otce, proto si vybral jméno nové nejenom pro sebe, ale i pro svého bratra. Od té doby, co [Jméno A] začal užívat nová jména, je na ně hrdý, na své původní jméno přestal reagovat a staví se k němu opozičně. Současně je přáním obou chlapců, aby se jmenovali po matce, která je jejich hlavní a v zásadě výlučnou vztahovou osobou. Dle svých slov nechce mít nezletilý [Jméno A] se svým původním jménem nic společného, když i mladší z chlapců se na veškerých zájmových činnostech i mimo ně začal prezentovat jako [Jméno], přičemž slyší jen na toto pojmenování. Matka se snaží k potřebám dětí citlivě přistupovat a vzhledem k tomu, že užívání nynějšího jména i příjmení je oběma dětem nepříjemné, je přesvědčená, že změna jména by přispěla k celkové psychické pohodě chlapců za situace, kdy svého otce vnímají jako překážku ve svém životě a odmítají jeho identitu.

4. Otec setrval na svém původním stanovisku. I nyní se vyjádřil tak, že zachování kontaktu mezi ním a nezletilými vnímá pro syny jako prospěšné, neboť není v mnohém srozuměn s výchovnými strategiemi matky. Je přesvědčený o tom, že matka oba chlapce proti jeho osobě dlouhodobě negativně ovlivňuje, nezletilí vyrůstají v prostředí, které je proti otci nepřátelsky nastaveno, přičemž tato cílená destrukce rodinných vztahů je v zásadním rozporu se zájmem dětí i jejich potřebami na zachování vazeb k oběma rodičům. Otázky rodinného života prezentuje matka oběma synům značně zkresleně, otce před dětmi očerňuje a vzbuzuje v nich tímto svým chováním obavy z jeho osoby. Zásadně popírá, že by se ve vztahu k dětem choval kdy agresivně, z hlediska své osobnostní charakteristiky splňuje veškeré předpoklady pro to, aby mohl se syny realizovat kontakt, a to zpočátku v podobě styku asistovaného, který vnímá v daný okamžik jako jediný možný vzhledem k tomu, že mladší syn [Jméno B] ho v zásadě nezná a nezletilý [Jméno A] (zmanipulovaný matkou) se k němu staví odmítavě. O synech má pouze kusé a neúplné informace, matka ho vyloučila z rozhodování o všech podstatných záležitostech, které se dětí týkají a pokud by se on proti takovému postupu vymezil a začal vyvíjet aktivitu k nápravě stavu, snažila by se matka všemi možnými prostředky či postupy zabránit mu v tom, aby se stal součástí života obou dětí, a to i za cenu, že těmito kroky matka poměry nezletilých destabilizuje. Se změnou příjmení nezletilých není srozuměn stejně tak jako se změnou osobního jména dle požadavku matky, nicméně v tomto případě je ochoten připustit, aby ke stávajícímu jménu užívali oba nezletilí druhé jméno, které mají dle všeho již vžitě a vystupují pod ním i v okruhu svých vrstevníků či se tak prezentují v životních či sociálních situacích. Nedomnívá se, že by změna jména byla přáním samotných dětí, i v tomto případě je přesvědčený o tom, že se jedná o systémové působení matky, která mu nejprve zamezila v jakémkoliv kontaktu s nezletilými a následně hodlá přistoupit i ke změně identity dětí.
5. Opatrovník neshledal návrh matky na zákaz styku jako důvodný. Konstatoval, že u otce nebyla prokázána žádná překážka, pro kterou by nebyl schopen se s dětmi stýkat, když i v zájmu dětí vnímá, aby byl jejich vztah k otci postupně navazován tak, aby odlukou či rozvodem rodičů nepřišli chlapci o žádného z nich, respektive o možnost být v kontaktu i s druhým rodičem, který není jejich vychovatelem. Vzhledem k tomu, že kontakt mezi nezletilými a otcem dlouhodobě neprobíhá, je nutno pro počáteční fázi tohoto styku stanovit jeho specifické podmínky, a to formou styku asistovaného, který by byl řízen odborným pracovníkem, nejlépe psychologem, a to s ohledem na historii projednávaného případu, kdy zejména u nezletilého [Jméno A] bylo tvrzeno, že jeho psychický stav byl po určitou dobu dekompenzován a nezletilý z toho důvodu byl i v péči několika odborníků.
6. Z obsahu spisu vyplývá, že o úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilým dětem bylo rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Táboře ze dne 10. 5. 2019, č. j. 14 Nc 14/2018-234, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočky v Táboře ze dne 23. srpna 2019, č. j. 15 Co 250/2019-324. Oba chlapci byli svěřeni jak pro dobu za trvání manželství

rodičů, tak i po rozvodu, do péče matky a otec byl zavázán alimentární povinností (jak ve složce běžné, tak i spořicí), přičemž byl současně vypočten i nedoplatek na výživném. Manželství rodičů bylo následně rozvedeno. O úpravě styku a o zákazu styku rozhodl soud prvního stupně prvotně dne 26. února 2021 pod č. j. 14 Nc 14/2018-492 tak, že otec byl oprávněn stýkat se s nezletilým [Jméno A] a nezletilým [Jméno B] formou styku asistovaného prostřednictvím Speciálně-pedagogického poradenského a vzdělávacího centra PorCeTa o.p.s., a to každou středu od 14 hodin do 16 hodin počínaje od 10. 3. 2021 s tím, že byla vyslovena předběžná vykonatelnost tohoto rozhodnutí. Matce byla uložena povinnost oba chlapce na styk s otcem připravit, předat je v sídle centra označeného v předchozím odstavci a na témže místě je po ukončení styku převzít. Současně byla matce uložena i povinnost poskytnout otci písemné informace o všech podstatných záležitostech, které se nezletilých týkají, a to vždy k 15. dni každého kalendářního měsíce. Návrh matky na zákaz styku byl zamítnut, rozhodnuto bylo dále o nákladech řízení a o povinnosti zaplatit státu náhradu jím vynaložených nákladů. Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. července 2021, č. j. 15 Co 144/2021-594, byl předně citovaný rozsudek potvrzen ve výroku o informační povinnosti matky a ve zbývajícím rozsahu zrušen s tím, že věc byla vrácena okresnímu soudu k dalšímu řízení s potřebou doplnit dokazování v šíři, která překračovala možnosti soudu odvolacího.

7. S odkazem na závazný právní názor, který byl rozsudkem krajského soudu jako soudu druhého stupně vysloven, se soud pokusil jednak doplnit dokazování opatřením zpráv o dalších odborných vyšetřeních nezletilého [Jméno A] a dále pak o doplněk původního či o vypracování nového znaleckého posudku, který by vyhodnotil osobnosti obou nezletilých nejenom z psychologického, ale i z psychiatrického hlediska a odpověděl mimo jiné i na otázku zda psychické poruchy nezletilého [Jméno A] mohou ovlivňovat jeho chování, vztahy k ostatním lidem (tedy i k otci) i způsob výchovy, nebo-li mohou mít dopad i na stanovení jeho styku (včetně formy a rozsahu) s otcem s tím, že by měly být objasněny příčiny takového stavu nezletilého, a to zejména z pohledu, zda k nim vedlo či přispělo chování některého z rodičů.
8. Prvotně proto oslovil soud znalkyně MUDr. Lenku Fidlerovou a Mgr. Miluši Pixovou, které zpracovaly znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, specializace psychiatrie a klinické psychologie, zda je v jejich možnostech znalecký posudek doplnit v předně naznačeném směru. Obě znalkyně to vyloučily s odkazem na dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jedné z nich, tedy soudu nezbylo než zadat znalecký posudek nový, který by zodpověděl otázky rozhodné pro další průběh řízení. Je obecně známou skutečností, že přetížení znalců z uvedených oborů je enormní, z toho důvodu pak i vypracování posudku trvá značnou dobu, tedy hrozí zde riziko, že původní stav rodinných poměrů, tak jak byl znalci zjištěn, respektive vyhodnocen, již nemusí zcela přesně odpovídat stavu novému, který zde bude aktuální k datu vyhlášení rozsudku (§ 154 odst. 1 o. s. ř.). Soud vyvinul značné úsilí k ustanovení znalců (a to i s možností přibrat konzultanta), když oslovil veškeré znalce v ČR pro zadanou specializaci, včetně znaleckých ústavů. Valná většina z nich se svým ustanovením nesouhlasila, a to jak s odkazem na objektivní, tak i subjektivní důvody, přičemž k pozitivní změně nedošlo ani v součinnosti s Ministerstvem spravedlnosti České republiky, které se k dané problematice rovněž vyjádřilo, kdy potvrdilo, že situace mezi znalci je skutečně kritická. V této do jisté míry patové situaci, o které byli účastníci informováni, pak souhlasili se svým ustanovením dvě jediné znalkyně z okruhu znalců, a to MUDr. Ivana Růžicková a PhDr. Jaroslava Fabíková, kterým byl následně, a to dne 8. 11. 2022, usnesením zdejšího soudu (jako na čísle listu 789) znalecký posudek zadán. Přesto, že obě znalkyně učinily veškeré potřebné kroky k tomu, aby mohly posudek řádně a včas vypracovat, k jeho podání v konečné podobě nedošlo, a to v rozsahu zadaného úkolu, vzhledem k tomu, že matka znalkyním neposkytla potřebnou součinnost jak pro vyšetření své osoby, tak ani nezletilých dětí. Znalkyně proto vyhotovily posudek pouze v části vyhodnocení osobnosti otce a současně požádaly i o zproštění svého ustanovení, když pro překážky na straně matky nebyly schopné

zodpovědět na veškeré zadané otázky a nebylo dále ani v jejich možnostech, nabízet matce opakovaně náhradní termíny pro vyšetření.

9. Ve vzájemné shodě obě znalkyně konstatovaly, že u otce nebyla znaleckým psychiatrickým vyšetřením zjištěna psychická porucha v pravém slova smyslu, výraznější neurotická symptomatika, agresivita, závislost na alkoholu či na návykových látkách. Jeho osobnost je dobře strukturovaná bez psychopatologie, přičemž nebyly zjištěny ani žádné okolnosti, které by se jevily jako rizikové faktory pro otcův styk s nezletilými dětmi. Zmínily, že pro nezletilé je z hlediska jejich dalšího psychického vývoje nevýhodné, že s otcem nemají žádný kontakt, a že je tím narušován vztah s ním. Uvedené závěry přitom korelují i ze závěry původních znalkyň, které podaly posudek počátkem října roku 2020. Již v té době znalkyně vyhodnotily, že v rámci jejich zkoumání se v chování matky projevily prvky, svědčící pro snahu matky opominout z výchovy dětí jejich otce a z toho důvodu byly i výchovné kompetence matky vyhodnoceny jako částečně snížené, a to právě v důsledku její neochoty umožnit dětem vytvoření si pozitivního vztahu s otcem. Negativní postoj nezletilého [jméno A] vůči otci, který byl v té době prezentován, nesl známky naučeného chování a vlivu působení druhé osoby, který byl významně ovlivněn minimálně působením matky a mateřského dědečka.
10. Matka kromě původních lékařských zpráv, které byly jako důkaz provedeny pro prvotní rozhodnutí o úpravě styku, a to jak před okresním, tak i krajským soudem, nedodala žádná jiná data a nepředložila ani žádné další důkazy, ze kterých by bylo patrné, že s ohledem na psychický stav nezl. [jméno A] není jeho styk s otcem odborníky v daný okamžik doporučen. Ve své účastnické výpovědi pak matka uvedla, že zdravotní stav nezletilých je momentálně kompenzován, chlapci jsou ve standardní péči dětské ošetřující lékařky, aniž by docházeli na léčbu k dalším specialistům. Otec nebyl schopen se k této otázce vyjádřit, neboť měl pouze kusé informace o poměrech nezletilých či o jejich prosperitě za situace, kdy si matka ve vztahu k jeho osobě svoji informační povinnost, která jí byla rozhodnutím soudu uložena, řádně neplní.
11. Soud proto z moci úřední oslovil i další subjekty, které s dětmi pracovaly či měly možnost seznat v poslední době úroveň jejich vývoje, a to Mateřskou školu [obec], dále pak Pedagogicko-psychologickou poradnu České Budějovice, pracoviště Jindřichův Hradec a současně pak prostřednictvím sociální pracovnice provedl i pohovor s nezletilým [jméno A] v souladu s § 20 odst. 4 z. ř. s. ve spojení s § 100 odst. 1 o. s. ř. a to jak v domácím prostředí, tak i v prostředí školy (přičemž v obou těchto prostředích bylo patrné výrazně odlišné chování chlapce, jak vyplývá i ze zprávy opatrovníka).
12. Pedagogicko-psychologická poradna uvedla, že nezletilý [jméno A] je v péči tohoto zařízení od dubna 2019, kdy proběhlo jeho vyšetření k posouzení školní zralosti. Žádost podala matka, která jako jediná poskytla informace v rámci anamnestického rozhovoru, dále měla poradna k dispozici zprávy z vyšetření klinického psychologa PhDr. Jana Kováře a neuroložky Nemocnice České Budějovice MUDr. Dany Drábkové (které byly, dle časové osy, zjevně staršího data). Z uvedených zpráv vyplývalo, že u chlapce došlo k psychickým změnám v důsledku posttraumatické stresové poruchy, přičemž matka v této souvislosti zmiňovala psychickou šikanu a fyzické útoky ze strany otce. Nezletilý byl vzděláván v režimu individuálního vzdělávání, během vyšetření nereagoval na výzvy ke komunikaci a spolupráci, tedy ze strany PPP byl doporučen odklad jeho školní docházky o 1 rok, přičemž matce bylo dále doporučeno pokračovat ve spolupráci s klinickým psychologem. Chlapec nastoupil po ročním odkladu školní docházky do základní školy, během prvních měsíců školního roku 2020-2021 však udělila ředitelka školy po celkovém zhodnocení situace dítěte a na žádost rodičů (zde opět pouze matky) dodatečný odklad školní docházky, tedy od ledna 2021 byl nezletilý zapsán do komunitní školy Žijeme lesem v Táboře. Zde nezletilý absolvoval předškolní přípravu a od září 2021 měl být zapsán na celotýdenní docházku. Během konzultace se matka zmínila o tom, že chlapec začal bojkotovat návštěvy odborníků a že těžko snáší změny. Vyjádření k individuálnímu vzdělávání tak bylo vydáno na základě poskytnuté zdravotnické dokumentace a konzultace s matkou, přičemž

samotné vyšetření nezletilého v PPP neproběhlo. Během podzimu 2021 přešel [Jméno A] z individuální výuky v rámci komunitní školy do individuální výuky pod kmenovou školu ZŠ [obec]. Komplexní vyšetření nezletilého se pak uskutečnilo až v květnu 2023 na odloučeném pracovišti PPP v [obec]. V té době byl chlapec již žákem druhé třídy Základní školy v [obec]. Uvedená škola poskytla své písemné vyjádření, dle kterého nemá žák zautomatizované a upevněné základní školní pracovní návyky, projevuje se i nechutí ke školním činnostem, potíže ve čtení a psaní jsou pravděpodobně důsledek nesprávného a nedostatečného nácviku a trénování v době individuálního vzdělávání. Nelze vyloučit i rozvíjející se specifické poruchy učení. Z toho důvodu byl chlapci ve vzdělávání nastaven druhý stupeň podpůrných opatření a doporučena jeho kontrola na květen 2024. Kromě předně zmíněných údajů matka v době spolupráce s PPP zmiňovala, že nezletilý [Jméno A] nepřijal své jméno, které odmítá proto, že ho má spojené s nepříjemnými zážitky s vlastním otcem. Nezletilý [Jméno B] je v evidenci předně zmíněného pracoviště od března 2023, neboť i v jeho případě žádala matka o roční odklad školní docházky. Chlapec splnil povinnou předškolní docházku formou individuálního vzdělávání, i on byl zapsán v MŠ [obec]. 11. dubna 2023 bylo u [Jméno B] provedeno posouzení školní zralosti a byl mu doporučen odklad školní docházky o 1 rok. V té době chlapec nevyžadoval žádný specifický výchovný ani výukový přístup, nebyla u něho zjištěna žádná porucha s výjimkou poruchy výslovnosti, když standardní předškolní docházka se obecně jeví pro děti jako vhodná, nicméně je na rozhodnutí rodiče, jakou formou bude předškolní vzdělávání plnit. Matka na žádosti uvedla jak matrikou vedené jméno [Jméno B] [Příjmení], tak i rodinou užívané [Jméno Příjmení]. I zde matka prezentuje, že na oslovení [Jméno B] chlapec nereaguje. S ohledem na jeho nižší vek mu pak pracovníky poradny nebyly dotazy ohledně změny jména pokládány. Veškerá péče poskytnutá na pracovištích PPP byla vždy na žádost matky, se kterou pak byly vedené i anamnestické rozhovory.

13. Materská škola [obec] uvedla, že nezletilý [Jméno B] nastoupil do tohoto zařízení od 1. 4. 2022, jeho docházka byla pouze 1× v týdnu. Matka školku požádala, zda by oslovovala [Jméno Jméno], s tím, že jeho bratra také oslovovali jiným než matrikovým jménem, a to z rodinných důvodů (psychické problémy z vlivu otce). Ředitelka zařízení uvádí, že se s tímto dosud nesetkali. Na oslovení [Jméno] chlapec reagoval. Matka dále doplnila, že bude žádat jak o změnu osobního jména, tak i příjmení nezletilého na „[Příjmení]“. V květnu 2022 pak podala žádost o individuální vzdělávání, kterou odůvodnila psychickými potížemi a potřebou posílit vazby k bratrovi. S matkou byla spolupráce velmi dobrá, v prosinci 2022 proběhlo ověření dosahované úrovně očekávaných výstupů RVP PV a na základě zjištěných poznatků pak byl doporučen odklad školní docházky. Chlapec byl od počátku unavený a velmi nesoustředěný, byl nejistý a nevěřil si, zjištěn byl nesprávný úchop, nejistá linie v tahu grafomotoriky, když ani kresba neodpovídala úrovni věku. Pohybově byl nezletilý přiměřeně obratný, ale nevěřil si, že to zvládne, patrně byly nedostatky ve výslovnosti, zjištěno bylo, že logopedická péče neprobíhá, byla matce doporučena. Při sebeobsluze byla pozorována větší pomoc dospělého (dědečka). Matce bylo doporučeno vyšetřit nezletilého [Jméno B] v PPP a od nového školního roku zahájit každodenní docházku do mateřské školky. Ze strany PPP v [obec] byl následně odklad školní docházky doporučen. I pro školní rok 2023-2024 podala matka žádost o pokračování individuálního vzdělávání povinné školní docházky z důvodu nedostatečné duševní vyspělosti, její žádosti bylo vyhověno. Současně matka uvedla, že do první třídy již nezletilý nastoupí v Soběslavi na řádnou výuku. Jiné osoby, než matka se školou nespolupracovaly.
14. Z historie spisu plyne, že řízení o úpravě rodičovské odpovědnosti k nezletilým a o úpravě styku bylo zahájeno počátkem února roku 2018, tedy před více jak šesti lety. Přesto, že byl stav rodinných poměrů opakovaně usměrněn předběžným opatřením, které vymezilo styk otce s nezletilými, došlo k tomuto kontaktu pouze ojedinele, respektive v několika málo případech, jak vyplývá ze zprávy Centra odborného poradenství pro dospělé a děti PorCeTa o. p. s., Tábor, které se podrobně vyjádřilo k asistovaným kontaktům ze dne 10. března 2021, 13. dubna 2021 a

dále pak 14. dubna 2021 (proběhly ve vztahu k nezl. [Jméno B]). Usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 4. října 2021, pod č. j. 14 Nc 14/2018-610, bylo pak následně nařízeno předběžné opatření o úpravě styku otce výlučně s nezletilým [Jméno B], a to i v tomto případě, asistovanou formou. I přes pokuty uložené matce v rámci nařízení výkonu rozhodnutí o úpravě styku však v daný okamžik tento kontakt neprobíhá a s výjimkou předně uvedených termínů ani dále neproběhl.

15. Soud byl od samého počátku zahájení řízení veden snahou o zapojení jak rodičů, tak i nezletilých dětí do spolupráce s odborníky na rodinné vztahy s cílem nejenom zmírnit rodičovský konflikt, ale i obnovit vazby mezi otcem a nezletilými za situace, kdy styk dětí s otcem nebyl uskutečňován od okamžiku odluky rodičů. Nezletilý [Jméno B], který byl tehdy ve věku necelého jednoho roku, neměl možnost na otce navázat a co se týče nezletilého [Jméno A], bylo zjištěno, že v době, kdy byl ve věci zpracován prvotní znalecký posudek, prezentoval sice nezletilý vůči otci postoj odmítavý, který byl ovšem již tehdy s velkou mírou pravděpodobnosti ovlivněn působením druhé osoby či osob (čemuž nasvědčují i další ve věci provedené důkazy, mimo jiné i velice podrobná zpráva centra PorCeTa o. p. s. zmíněná v předchozím odstavci, která transparentně popisuje průběh několika málo asistovaných styků otce s nezl. [Jméno B]). Otec si uvědomuje, že několikaletou odlukou došlo mezi ním a syny k významnému zpřetrhání vazeb, což je ostatně i pochopitelné s ohledem na shora zjištěné skutkové okolnosti daného případu. Od února 2018 prošli oba chlapci zásadním vývojem, nezletilý [Jméno A] je na přelomu mladšího a staršího školního věku a v mladším školním věku je pak i nezletilý [Jméno B]. Jejich samotný věk tedy s sebou přirozeně nese, že v této fázi svého života prochází oba chlapci velkým množstvím změn, které se týkají především procesu jejich socializace, a to i mimo rodinu. V této souvislosti je třeba si uvědomit, že oba nezletilí byli (či dosud nezl. [Jméno B] je) vzdělávání formou individuální výuky, na které se dominantní měrou podílely osoby žijící s dětmi ve společné domácnosti, tedy matka a její rodiče. Chlapci tak byli mnoho let většinou konfrontováni s názory a postoji těchto osob, které tak logicky přebírali, aniž by se na těchto postojích podílely (či mohly podílet) vlastní zážitky dětí ze společného trávení času se svým otcem za poslední roky. Pokud je pak otec dětem prezentován ze strany výchovného prostředí nepřátelsky a jako osoba nežádoucí, nelze se divit tomu, že nyní děti otce odmítají a nemají tím pádem ani přirozenou potřebu, se s ním stýkat (zpráva centra PorCeTa o.p.s. dokonce uvádí, že mladší [Jméno B] měl při asistovaném styku problém otce i pojmenovat, když ho nazval „debilem“, přičemž nelze předpokládat, že by na takové označení přišel sám bez vnějších vlivů). I takové drobnosti pak ve svém souhrnu dle názoru soudu dokreslují, nakolik je výchovné působení matky (či dalších osob z rodiny) na děti směrem k druhému rodiči nesprávné a nežádoucí, když ve výchově dětí jsou mimo jiné patrné i další nedostatky, na které poukazuje jak MŠ [obec], tak i PPP a týkají se zejména kvality jejich domácí výuky a školní připravenosti dětí (tedy faktory, které rovněž nejsou v kontextu s celkovým vývojem dětí zcela bezvýznamné). U matky byly ostatně prvotním znaleckým zkoumáním zjištěné i známky svědčící pro tendenci, opominout otce z výchovy nezletilých, což matka prokazatelně a zjevně i činí.
16. V průběhu února letošního roku byl s nezletilým [Jméno A] proveden prostřednictvím sociální pracovnice pohovor, při němž je až s podivem, nakolik přesně (tedy i časově) si chlapec vybavuje jenom negativní chování otce ve svém velmi útlém věku. V této souvislosti [Jméno A] výslovně uvedl, že má doma nahrávku z doby, kdy mu byly asi 3 roky a bydlel společně s rodiči na [obec]. Tu nahrávku si v rodině pouští a smějí se tomu, jak je tam slyšet i jeho dětský hlas, jak řekl, aby šel otec „do prdele“. Současně pak sděluje, že se otec o ně nikdy nezajímal, k poslednímu kontaktu s otcem si vybavuje, že to bylo někdy před třemi lety v Táboře, aniž by si bližší okolnosti tohoto styku pamatoval. Nezletilý současně popisuje, že širší podíl na výchově obou chlapců mají v současné době spíše mateřští prarodiče, neboť matka by měla údajně pracovat v zahraničí a jezdit tam i na delší dobu. Ve školním prostředí používá nezletilý jméno [Jméno Příjmení], vysvědčení, které měl na své jméno matrikové, doma okopírovali a děda ho přepsal

správně na jméno, které nezletilý nyní používá. Spolužáci nevědí, jak se [jméno A] jmenuje doopravdy, protože by se mu smáli. V případě bratra [jméno B] [jméno A] potvrdil, že mu všichni začali říkat [jméno], když mu bylo 11 měsíců. Třídní učitelkou pak bylo doplněno, že chování nezletilého [jméno A] je v kolektivu naprosto bezproblémové, ve třídě je dobře zařazen, má zde i kamarády, kolektivem je přijímán, pravidelně se dostavuje i na doučování. Se školou spolupracuje pouze matka, která je zejména v telefonní komunikaci velmi aktivní. Do školy a ze školy nezletilého dováží nejčastěji dědeček. Žádný ze spolužáků nezletilého [jméno A] nezná jeho pravé jméno, když matka školu seznámila o průběhu soudního líčení o úpravě jména. Kontakt pak nezletilý bez výraznějších problémů navázal i se sociální pracovnící, která pohovor s chlapcem prováděla v tomto případě v neutrálním prostředí školy, aniž by po dobu pohovoru nezletilý vykazoval jakékoliv atypické projevy ve svém chování než ty, které by se daly i reálně předpokládat s ohledem na danou situaci.

17. V projednávané věci byl soud konfrontován s nelehkou situací, neboť díky tomu, že nebyl či nemohl být z objektivních důvodů zpracován nový znalecký posudek dle zadání krajského soudu, a to v celé své šíři, absentoval zde i klíčový důkaz, který by podal odborné vyjádření k otázkám pro řízení rozhodným. I přesto se však soud nedomnívá, že by nyní neměl dostatek důkazů pro to, aby mohl v meritu věci rozhodnout, když i doplněné dokazování v zásadě potvrzuje závěry znaleckého posudku původního, a i částečně zpracovaného posudku nového. Za situace, kdy matka podala návrh na zákaz styku nezletilých s otcem, si musela být vědoma, že se jedná o zcela výjimečný zásah do práv druhého rodiče, ale i dětí (v tomto duchu byla i soudem poučena). O to důrazněji by tedy mělo být na jisto postaveno, zda skutečně nastaly natolik pádné důvody, pro které nelze styk z hlediska zdravého duševního vývoje nezletilých realizovat. Neboť se jedná o otázky svou povahou odborné, muselo být matce zřejmé, že je tedy i v jejím zájmu (resp. zejména v zájmu dětí), aby k vypracování znaleckého posudku i z odvětví pedopsychiatrie došlo. I přesto však nově ustanovené znalkyně konstatují, že jim matka neposkytla k vyhotovení tohoto posudku nejenom osobní součinnost, ale nezaslala jim (k jejich výslovné žádosti) ani potřebná anamnestická data, týkající se dětí či jiné lékařské zprávy o jejich zdravotním stavu, případně jména specialistů, u kterých jsou děti toho času v péči.
18. Soudu proto nezbylo, než vyjít z důkazů v řízení provedených, které ve svém komplexu nasvědčují tomu, že v projednávané věci došlo k nejzávažnějšímu možnému následku rozpadu rodiny pro dítě, kterým je negativní ovlivnění psychického stavu dítěte a jeho vývojové perspektivy, včetně závažného narušení či destrukce vztahu dítěte k jednomu rodiči. Důvodně lze přitom předpokládat, že se s vysokou mírou pravděpodobnosti na tomto výsledku podepsalo především chování matky i prostředí, v němž děti od odluky rodičů vyrůstají, přičemž daný závěr vnímá soud jako velmi alarmující z hlediska dalšího zdárného vývoje nezletilých i jejich perspektivy pro dobu dospívání a dospělosti. K osobnosti otce se vyjádřil jak původní znalecký posudek, tak i znalecký posudek nový, přičemž i otec sám doložil vlastní posudek (hodnocen jako listina), který si nechal vypracovat za účelem prokázání své schopnosti o děti pečovat, respektive se s dětmi stýkat. Závěry těchto důkazů vyplývají konzistentně v tom duchu, že osobnost otce je bez psychopatologie dobře strukturovaná a nebyly u něho zjištěny žádné okolnosti, které by se v daný okamžik jevily jako rizikové faktory pro otcův styk s nezletilými dětmi. Pokud tedy nebyl otec pro děti shledán jako nežádoucí, a pokud pak u dětí, a to zejména u nezletilého [jméno A], není najisto postaveno, že by nemohl styk s otcem pod odborným psychologickým vedením realizovat, nezbyvá než opětovně uzavřít, že je zde nanejvýše žádoucí, aby tento styk byl určen, a to formou styku asistovaného. Lze nyní vyjít z toho, že psychický stav obou chlapců je kompenzován, nezletilý [jméno A] se úspěšně socializoval v rámci školní docházky, kterou lze od nového školního roku předpokládat i u nezletilého [jméno B]. [jméno A] zjevně nemá problém, navázat spolupráci i s dalšími osobami, ve vztahu ke svému okolí je nyní komunikativní a byl schopen vést dialog se sociální pracovnící, která se nezletilého dotazovala i na otázky, které by mohl chlapec vnímat jako citlivé.

19. Z hlediska právní kvalifikace vyšel soud z § 888 o. z., podle něhož dítě, které je v péči jen jednoho rodiče, má právo stýkat se s druhým rodičem v rozsahu, který je v zájmu dítěte, stejně jako tento rodič má právo stýkat se s dítětem, ledaže soud takový styk omezí nebo zakáže; soud může také určit podmínky styku, zejména místo, kde k němu má dojít, jakož i určit osoby, které se smějí, popřípadě nesmějí, styku účastnit. Rodič, který má dítě v péči, je povinen dítě na styk s druhým rodičem řádně připravit, styk dítěte s druhým rodičem umožnit a při výkonu práva osobního styku s dítětem v potřebném rozsahu s druhým rodičem spolupracovat.
20. Dle § 889 o. z., rodič, který má dítě v péči a druhý rodič, se musejí zdržet všeho, co narušuje vztah dítěte k oběma rodičům nebo co výchovu dítěte ztěžuje.
21. Smyslem úpravy styku nezletilého dítěte s rodičem pro dobu, kdy spolu rodiče nežijí společně, je zachování a postupné prohlubování vzájemných citových vazeb mezi dítětem a rodičem, kterému dítě nebylo svěřeno do péče, když právě tento kontakt zajišťuje tomuto rodiči možnost podílet se na výchově dítěte a rozvíjet s ním rodičovský vztah. Východiskem pro určení rozsahu styku je pak kvalita již existujícího vztahu mezi rodičem a dítětem v době ukončení společného soužití rodiny. I v tomto směru je pak situace do jisté míry komplikovaná, a to zejména díky tomu, že k odluce rodičů došlo ve velmi útlém věku obou chlapců, kteří tak v zásadě neměli (či měli prostor minimální), vybudovat si ke svému otci hlubší a přirozený vztah. V daný okamžik jsou však poměry dětí odlišné, neboť oba chlapci jsou již díky svému postupujícímu věku schopni pochopit (a to minimálně v obecné rovině) jakou roli v jejich životě oba z rodičů zastupují.
22. Hlavním hlediskem při řešení rodinných sporů, které mají přímý nebo nepřímý dopad na nezletilé dítě, je vždy ochrana jeho zájmů. Finální řešení má tak vycházet vždy z nejlepšího zájmu dítěte, který je nutné posuzovat individuálně v kontextu dané situace a schopností toho konkrétního dítěte. Oba chlapci přešli z věku mateřského do věku otcovského, aniž by měli možnost svého otce poznat. Mnoho let jsou oba nezletilí výlučně pod vlivem jednoho výchovného prostředí, aniž by měli šanci se z tohoto vlivu vymanit, případně se vymezit proti takovému působení, které nemusí být vždy zcela v souladu s jejich zájmy či potřebami. Je evidentní, že nezletilý [Jméno B] si nemohl prozatím na otce utvořit svůj vlastní názor a pokud zde pak byly jisté náznaky pozitivního průběhu asistovaného styku, ke kterému došlo v roce 2021, byl tento styk ze strany matky okamžitě ukončen. [Jméno A] si pak otce vybavuje pouze ve spojení s negativními prožitky, aniž by byl při provedeném pohovoru schopen definovat i kladné momenty ze svého dětství, byť i k takovým nepochybně došlo, či docházelo, jak ostatně dokládá i pořízená fotodokumentace rodiny z doby, kdy rodiče žili společně. Pro soud není akceptovatelné takové řešení, že by k zákazu styku otce s nezletilými dětmi mělo dojít z důvodů negativního ovlivnění dětí druhým rodičem. Není dále přijatelné, aby výlučným vychovatelem byl ten z rodičů, který systémově pracuje na destrukci vztahu k druhému rodiči, který nemá děti ve své výchově, přičemž pozice právě tohoto druhého rodiče je pak oslabená natolik, že není schopen tento stav nikterak zvrátit. Je nejvyšší čas, aby došlo za pomoci odborníků k nápravě tohoto nežádoucího a nepřirozeného stavu, ze kterého je jediné východisko, a to takové, aby oba chlapci byli postupně a citlivě seznamováni se svým otcem v podmínkách, které pro ně nejsou jakkoliv ohrožující, aby jim byl stav rodinných poměrů objektivizován, a aby měli možnost sdílet i hodnotový systém druhého rodiče, tedy otce, který nepochybně v životě svých synů sehrává rovněž velice důležitou roli a má vůli se této roli i aktivně ujmout.
23. Postavit obě děti do situace, kdy nebudou mít možnost svého otce znát či ho vůbec poznat, nevnímá soud jako férové řešení, a to i s ohledem na postupující věk obou chlapců, kteří jsou již schopni uvědomit si širší konsekvence rodiny a vytvořit si vlastní úsudek na to, zda budou chtít i otce učinit součástí svého života. Soud nevidí žádný důvod k tomu, aby se otec nemohl se svými dětmi stýkat formou styku asistovaného, který bude probíhat v součinnosti s psychologem (či psychology) tak, aby jeho nastavení bylo pro děti citlivé. Za účelem zadání zakázky pro styk asistovaný bylo osloveno vícero subjektů, a to jak pro místní lokalitu, tak i pro lokalitu v blízkosti bydliště otce. Neboť lze vyjít z premisy, že nezletilý [Jméno A] v daný okamžik realizuje

povinnou školní docházku a nezletilý [Jméno B] by ji měl výhledově zahájit, jevílo se jako vhodné, aby byl tento styk uskutečňován v lokalitě blízce přilehlé k bydlišti dětí tak, aby touto formou styku nebyla narušena jejich výuka (či se jí to dotklo pouze okrajově). Veškeré oslovené subjekty disponují pouze omezenými časovými kapacitami pro tento styk, když některé organizace nemají k dispozici ani psychologa, který by se tohoto styku účastnil. Otec se sám přiklonil k takovému řešení, aby styk probíhal v Táboře, když v Soběslavi není žádný subjekt, který by byl takovou formu kontaktu schopen zprostředkovat, tedy jako jediné možné řešení zde přicházelo v úvahu právě Rodičovské centrum Radost, které je připraveno podmínky pro tento asistovaný styk zcela splnit, jak vyplývá z jeho písemného vyjádření.

24. Z důvodů bezproblémového průběhu tohoto kontaktu stanovil soud současně i specifické podmínky pro styk jako takový, který bude uskutečňován pouze za přítomnosti obou nezletilých či jednoho z nich, otce a dále pak za účasti odborného pracovníka nebo pracovníků centra, když není žádoucí, aby tento styk byl narušován dalšími osobami, jak se v minulosti ostatně již stalo u matky a jejích rodičů. Pro případ, že se pak nebudou moci z vážných důvodů, a to ať již subjektivní nebo objektivní povahy účastnit tohoto styku oba nezletilí společně, není vyloučeno, aby tento styk proběhl pouze s tím z nezletilých, u něhož nebude překážka pro uskutečnění styku dána. Nebude-li pak možné realizovat tento styk s žádným z nezletilých, případně vyvstane-li překážka pro uskutečnění tohoto styku i na straně otce, jsou rodiče povinni o tom centrum informovat ve lhůtě stanovené ve III. výrokové části tohoto rozsudku. Současně pak uložil soud matce povinnost nezletilé na styk s otcem řádně připravit, styk nezletilých s otcem umožnit a při výkonu práva osobního styku s otcem v potřebném rozsahu spolupracovat s tím, že předávání nezletilých může zajišťovat buďto matka osobně, případně jí pověřená osoba, která by matku zastoupila v situacích, kdy předání nebude schopná zajistit matka sama (lze u ní tuto strategii i reálně předpokládat). Návazně na rozhodnutí o asistovaném styku pak byl zamítnut i návrh matky na zákaz styku, který nebyl pro předně zjištěné skutkové okolnosti daného případu shledán jako důvodný.
25. Dále pak se zabýval soud i návrhem matky na nahrazení souhlasu otce s podáním žádosti o změnu osobního jména a příjmení nezletilých. Zde vyšel z § 862 odst. 1 o. z., podle něhož jde-li o dítě, jehož rodiče nejsou manželé, zvolí rodiče pro dítě příjmení jednoho z nich, jinak jeho příjmení určí soud. Podle § 863 odst. 1 o. z., ke změně příjmení dítěte podle § 862 je třeba vyjádření dítěte za stejných podmínek jako v jiných záležitostech týkajících se dítěte; je-li dítě starší 15 let, je třeba, aby se změnou svého příjmení souhlasilo.
26. O změně příjmení či osobního jména dítěte může rozhodnout ve správním řízení matriční úřad na základě žádosti obou rodičů, a to podle podmínek stanovených zákonem č. 301/2000 Sb., o matrikách. Odmítá-li jeden z rodičů dát souhlas se změnou příjmení (či osobního jména), je možné vyvodit analogické použití § 877 o. z., podle něhož, nedohodnou-li se rodiče v záležitosti, která je pro dítě významná zejména se zřetelem k jeho zájmu, rozhodne soud na návrh rodiče; to platí i tehdy, vyloučil-li jeden rodič z rozhodování o významné záležitosti dítěte druhého rodiče. V těchto případech rozhoduje soud o nahrazení souhlasu jednoho z rodičů svým výrokem (§ 466 písmeno k) z. ř. s.), přičemž rozhodovat bude se zřetelem k zájmu dítěte, a to zejména s ohledem na to, zda rodič, který odmítá dát souhlas, řádně plní své povinnosti a práva k dítěti, zda má o ně zájem a zda je třeba, aby v zájmu další výchovy dítěte byl prohlubován pocit sounáležitosti s tímto dítětem.
27. V projednávané věci je v obecné rovině dán důvod k podání návrhu na nahrazení souhlasu s podáním žádosti se změnou příjmení i osobního jména nezletilých, neboť nastala situace, kdy matka o tuto změnu žádá, aniž by k této změně otec udělil souhlas. Matka tvrdí, že ke změně osobního jména i příjmení došlo u nezletilých přirozeným vývojem, neboť si žádný z chlapců nepřál jmenovat se jménem původním. Důvody, které pro tento odmítavý postoj chlapců matka popsala, jsou obdobného charakteru s důvody, kterými matka argumentuje na podporu zákazu styku nezletilých s otcem. V případě nezletilého [Jméno A] lze hypoteticky připustit, že díky

svému věku mohl o změně jména uvažovat, nelze se však domnívat, že by ta samá situace nastala i u nezletilého [Jméno B], který byl fakticky přejmenován (a to pro svůj velmi nízký věk) svým okolím. Je zjištěno, že oba chlapci již delší dobu užívají osobní jména odlišná od jmen matrikových, a to nezletilý [Jméno A] jméno [Jméno] a nezletilý [Jméno B] pak jméno [Jméno]. Těmito jmény se chlapci prezentují jak ve škole, tak i mezi svými vrstevníky, případně při dalších sociálních kontaktech, tedy lze usuzovat na to, že okolí chlapců či osoby, které s nezletilými přicházejí do kontaktu, mají tato jména již vžitá a tím pádem jsou zvnitřnělá i u nezletilých. Otec akceptoval, aby tato jména byla nezletilým zachována, ovšem v té podobě, že budou přidána k osobním jménům nynějším tak, aby se sami nezletilí v budoucnu mohli svobodně rozhodnout, zda a jaká jména budou sami používat. Toto řešení je přijatelné i pro soud, vezme-li v potaz, že ke změně osobního jména a příjmení nezletilých došlo v zásadě protiprávním chováním matky, která z rozhodnutí o této otázce otce nejenom, že vyloučila, ale utvrdila děti i v tom, že by měly dále používat jména odlišná od jmen matrikových. Takovéto chování rodiče nelze ospravedlnit a soud ho vnímá jako další krok či snahu matky vymazat otce ze života dětí.

28. Pokud pak jde o příjmení nezletilých, zde je situace do jisté míry odlišná v tom, že otec zásadně nesouhlasí s přejmenováním chlapců na „[Příjmení]“. Bylo svobodným rozhodnutím matky, zda si po rozvodu manželství ponechá své příjmení, případně přijme příjmení dívčí. Pokud pak matka své příjmení změnila, musela si být vědoma toho, že obě děti tímto krokem může vystavit zátěžové situaci v tom duchu, že si začnou klást otázky, proč se jmenují odlišně od své matky, která v jejich životě dosud sehrává dominantní roli. Matka pak zcela automaticky přijala to, že oba chlapci by se měli jmenovat po ní a začala tímto způsobem děti prezentovat i na veřejnosti s odůvodněním, které je neobvyklé a seznatelné jak ze zprávy pedagogicko-psychologické poradny, tak i Mateřské školy [obec], včetně Základní školy v [obec]. Je tedy zřejmé, že i v tomto směru matka značně ovlivnila úsudek dětí, a i u předně zmíněných subjektů to jednostranně a v rozporu s realitou odprezentovala tak, že působení otce na nezletilé je nežádoucí natolik, že je vhodné, aby s osobou otce nebyly děti ztotožňovány ani svým příjmením. I v tomto případě se jedná o izolované a výlučné tvrzení matky, které je vytrženo ze širšího kontextu rodinných vztahů a je zřejmě tímto způsobem i dětem předestíráno. Neboť je prokázáno, že výchovné působení otce na nezletilé je díky působení matky prakticky vyloučené, když otec přes svoji značnou nevoli nemůže s dětmi realizovat styk (ačkoliv je k tomu oprávněn na základě soudního rozhodnutí), podílet se na rozhodování o podstatných záležitostech nezletilých dětí, z nichž ho matka vyloučila a jeho rodičovská role je omezena výlučně na placení výživného, které řádně plní, dospívá soud k závěru, že pro nahrazení souhlasu otce se změnou příjmení nezletilých není dán žádný faktický ani právní důvod. Proto v tomto směru návrh matky rovněž zamítl. Jako důvodný shledal však její návrh v části změny osobního jména nezletilých, a to právě formou prohlášení o volbě druhého jména, jak umožňuje zákonná úprava provedená § 14 a následujícími a § 61 a následujícími, zejména pak § 61 odst. 3 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
29. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 23 z. ř. s., když okolnosti případu neodůvodňují postup jiný, přičemž žádný z rodičů náhradu nákladů řízení nenárokoval.
30. Současně bylo rozhodnuto i o náhradě nákladů, které byly v řízení vynaloženy z rozpočtových prostředků na znalečné (§ 148 odst. 1 o. s. ř.). V řízeních, která lze zahájit i bez návrhu, je třeba vycházet při posuzování výsledků řízení z porovnání rozhodnutí soudu o věci samé, případně ze zjištěného skutkového stavu na podkladě důkazu, jehož provedení si vyžádalo náklady, které stát platil a který účastník navrhl nebo který soud nařídil o skutečnostech jim uvedených, anebo v jeho zájmu s procesními návrhy ostatních účastníků. Protože se rodiče v meritu věci, tedy ohledně úpravy styku (či zákazu styku) nedohodli a jejich tvrzení se zásadně lišila, nařídil soud k důkaznímu návrhu účastníků a (ostatně i v souladu se závazným právním názorem soudu odvolacího) znalecký posudek, a to jak prvotně vypracovaný, tak i další posudek v pořadí, který byl zpracovaný pouze zčásti. Byť znalecké závěry podpořili návrh otce na úpravu styku s

nezletilými, přistoupil soud s ohledem na složitost věci ke znaleckému posudku jako k důkazu nezbytnému pro ozřejmení úplného skutkového stavu věci. Podíl rodičů na nákladech spojených s vypracováním prvotního posudku by proto měl být stejný. Protože matka byla od soudních poplatků zcela osvobozena (viz. usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích - pobočka v Táboře ze dne 12. 8. 2020, č. j. 15 Co 164/2020-408), nelze jí povinnost k náhradě nákladů státu uložit. To znamená, že tyto náklady nebudou státu nahrazeny, neboť povinnost matky nelze v takovém případě přenést na otce. Náklady na prvotní znalecký posudek činily celkem 30 450 Kč, z toho část, a to 8 000 Kč, byla pokryta zálohou složenou otcem ze státních prostředků, tedy bylo zaplaceno 22 450 Kč, z toho 1/2 připadající na otce čítá 11 225 Kč. V případě druhého posudku v pořadí, který si vyžádal celkové náklady 7 100 Kč však otec nikterak nezavinil, že uvedený posudek nemohl být komplexně zpracován, respektive byl zpracován pouze zčásti, a to, co se týče vyhodnocení jeho osobnostní charakteristiky. Protože i tento důkaz podpořil otcův návrh na úpravu styku s nezletilými, měla by jeho náklady v plné výši uhradit matka, která znalkyním neposkytla potřebnou součinnost k tomu, aby mohl být posudek vyhotoven v celé své šíři. Jelikož i na tuto částku se vztahuje úplné poplatkové osvobození matky, nelze jí ani zde povinnost k náhradě nákladů státu uložit.

Poučení:

Proti tomuto lze do 15 dnů ode dne jeho doručení podat odvolání ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích prostřednictvím soudu podepsaného, a to ve čtvero vyhotoveních.

Soud nařídí výkon rozhodnutí uložením pokuty proti tomu, kdo neplní dobrovolně soudní rozhodnutí nebo soudem schválenou dohodu o péči o nezletilé dítě, popřípadě o úpravě styku s ním anebo rozhodnutí o navrácení dítěte. Výkon rozhodnutí uložením pokuty lze nařídít opětovně, jen je-li to účelné; výše jednotlivé pokuty nesmí přesahovat 50 000 Kč (§ 502 odst. 1 a odst. 2, věta první z.ř.s.).

Zůstane-li postup soudu podle § 502 a 503 z.ř.s. bezvýsledný nebo je-li po zahájení řízení z okolností případu zřejmé, že by tento postup zjevně nevedl ke splnění povinnosti, nařídí soud výkon rozhodnutí odnětím dítěte proti tomu, u koho podle rozhodnutí nebo dohody nemá být, a jeho předání tomu, komu bylo podle rozhodnutí nebo dohody svěřeno nebo má být navraceno, anebo tomu, komu rozhodnutí nebo dohoda přiznávají právo na styk s dítětem po omezenou dobu (§ 504, věta první z.ř.s.).

Tábor 23. února 2024

Mgr. Lucie Čekalová Pořízková
předsedkyně senátu